

PRZEDPŁATA:
wieloletnia dla miasta Poznania 1 Tal. 20 Sgr
na całe Prusy 2 Tal.

INSERATY:
1 Sgr. 3 Fen. od wiersza na 1 szerokości przyj-
mują się tylko w ekspedycji.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Drezno, 7. Stycznia. — Według berlińskiej korespondencji zamieszczonej w dzisiejszym drezdeńskim dzienniku, nadeszła drogą telegraficzną wiadomość z Petersburga o toczących się tam układach pokojowych, nie wyłączając nadziei porozumienia się, a mianowicie nie przypuszczając bezwarunkowego odrzucenia przez Rosję najnowszych propozycji.

Paryż, 7. Stycznia. — Dzisiejszy Monitor donosi, że dwa bataliony liniowe opóźniły się w podróży morskiej i dopiero w środę przybędą do Paryża z teatru wojny.

Berlin, 7. Stycznia. — Najj. Pan raczył nadać rzecz. tajn. radcy i prezesowi konsystorza prowincji brandenburskiej, hr. Voss Buch, order orła czerwonego 1ej klasy z dębowym liściem, tudzież profesorowi w fakultecie prawnym uniwersytetu w Bonn Dr. Böcking, tytuł tajnego radcy sprawiedliwości.

Berlin, 6. Stycznia. — Wczorajsza gazeta Vossa pisze o przyszłej kampanii co następuje: w czasie tym, w którym najznakomitsi generałowie rosyjscy są powołani do Petersburga na radę wojenną względem ułożenia planu do ufortyfikowania Petersburga i Moskwy, sposobią się w Paryżu na podobną radę wojenną, na którą zjadą najdoświadczeni wodzowie z Krymu. Jakkolwiek uderzającą jest ta paralela wojenna północna i zachodnia, jednakowoż różne ma cele i podstawy działań do rozwiązania. W Petersburgu nie tają przed sobą, że jeżeli rozpocznie się na nowo wojna, to skierowaną zostanie przeciw żywotnym nerwom państwa rosyjskiego. Sądzą tam, że mocarstwa zachodnie nie rzucą się od Dunaju w stopy niebezpieczne i przeniosą raczej swoje siły na Bałtyk, dokąd potężne floty powiozą silne wojska, aby uderzyć na stolicę państwa rosyjskiego i tym sposobem zadać jemu ranę śmiertelną. Rada więc wojenna w Petersburgu zastanawia się nad najstosowniejszymi środkami obrony państwa. Rada zaś wojenna w Paryżu obradować będzie nad środkami zaczepnymi, aby dopiąć celu wojny i skrócić wielką wojnę.

— W przyszłym tygodniu zostaną wysłani tajni radcy rej. Oppermann z ministerstwa rolnictwa i profesor dr. Hartwig ze szkoły weterynarskiej w Berlinie, do prowincji pruskiej i poznańskiej aby się przekonać na miejscu, jakich się chwyciły środków teczne władze prowincyjne przeciw szerzeniu się zarazy między bydłem.

Południowy teatr wojny.

Militair Zeit. pisze: generał Bagration Muchrański obsadził swém wojskiem prawy brzeg Inguru i komunikację między Suchumkale i Redutkale łądem przerwane. Z tego faktu pokazuje się, że plan Omera baszy ocalenia Karsu nieudał się. Położenie wojsk tureckich Omera baszy i Mustafy baszy jest przykre, Omer basza zagrożony przez Rosyan i przyciśniony niedostatkiem żywności, ma zamiar przewieźć wojsko swoje do Trebizondy. Mówią, że Omerowi baszy odjęte zostanie dowództwo, lubo czynione mu zarzuty przez Anglików w Konstantynopolu są niesłuszne. Nie dostarczono mu w Kolchis ani pontonów, ani koni, ani powózek do zruchowienia armii, był więc przykuty do pewnych miejsc, jak sprzymierzeni w dolinie Bajdar. W małej Azji trudności te są jeszcze większe, niż gdzieindziej, Rosyanie wszędzie mają otwarte pole i armią opatrzoną w ułatwienia do przenoszenia się spiesznego we wszystkich kierunkach, ich kawaleria na 5 godzin od Ezerumu puszcza płoch między ludność tej znacznej stolicy, która liczy 80,000 mieszkańców. Jeżeli to miasto wpadnie w ręce rosyjskie, poczytają niechybnie to za winę Omerowi baszy. Jednem słowem w przykrém znajduje się ów serder położeniu. Sprzymierzeni w Eupatorii i Kerczu także ograniczają się ściśle na krokach odpornych. Zresztą na całym teatrze wojny południowym nie się w tej chwili szczególnego niewydarzyło.

Rosya.

Petersburg, 25. Grudnia. — Dyplom cesarski. Do głównodowodzącego oddzielnym korpusem kaukaskim, namiestnika kaukaskiego, naszego generała adjutanta, generała piechoty Murawiewa.

Niewzruszona wytrwałość, przykładne mężstwo i roztropność wojenna, odznaczające wszystkie wasze działania w Turcyi azjatyckiej, uwieńczone teraz zostały zupełnem powodzeniem. Przedmurze małej Azji, twierdza Kars poddała się z całą załogą, artylerją i wielkimi składami broni. Trzydziestotysięczna armia anatolska nie istnieje, a głównodowodzący nią Musziri Wassif basza, znajduje się u nas w niewoli.

Dziękujemy wam serdecznie za tak świetny czyn, zdobiący nową sławą ruskie sztandkry. — Polecamy wyrazić szczerą naszą wdzięczność i zostającym

pod waszem dowództwem wojskom, które dzielną wytrwałością swą i mężstwem, przełamały nader zacięty opór nieprzyjaciela.

W dowód chwalebnych zasług waszych, mianując was kawalerem orderu św. wielkiego męczennika i zwycięzcy Jerzego klasy 2., do którego zyskaliście prawo niezaprzeczone, pozostajemy dla was cesarską łaską naszą na zawsze życzliwi.

Na oryginale własną J. C. Mości ręką napisano:

Aleksander.

St. Petersburg, 16. Grudnia 1855 roku.

Nowiny doworu. — Z Petersburga. W dniu 24. Grudnia, hr. de Bray, poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny N. króla bawarskiego, miał zaszczyt być przedstawionym Najj. cesarzowej Maryi Aleksandrownie.

Następnie, komandor Ribeiro da Silva, sprawujący interesa N. cesarza brazylijskiego; kawaler de Fortunato, sprawujący interesa N. króla Obojga Syeylii; baron v. Brenner, sekretarz poselstwa austriackiego, i p. Pierce, sekretarz poselstwa Stanów zjednoczonych Ameryki; oraz pani baronowa de Plessen, hrabina de Bray, pani Ribairo da Silva i księżna Sutzo, mieli zaszczyt być przedstawionymi Najj. cesarzowej Maryi Aleksandrownie.

— Przez rozkaz cesarski do zarządu wojennego, wydany d. 10. Grudnia mianowany został: kurator moskiewskiego okręgu naukowego i członek komisji do budowania w Moskwie cerkwi Chrystusa Zbawiciela, generał adjutant Nazimow I., wileńskim wojennym gubernatorem, zarządzającym oraz wydziałem cywilnym i grodzieńskim, mińskim i kowieńskim generał gubernatorem, na miejsce generała adjutanta Bibikowa II., który uwolniony zostaje od dotychczasowych obowiązków, z pozostawieniem przy godności generała adjutanta.

Przez ukaz cesarski do rządzącego senatu, z d. 6. Grudnia, generał adjut., generał lejtnant baron Meyendorff, mianowany p. o. wielkiego koniuszego dworu i prezydentem kantoru stajen dworu cesarskiego, z zachowaniem godności generała adjutanta i innych dotychczasowych urzędów.

Przez rozkaz dzienny cesarski, w wydziale służby cywilnej, zatwierdzony został na urzędzie obrony przez szlachtę, gubernialny wileński, radca honorowy, kamerjunker Domejko, z pozostawieniem kuratorem honorowym szkół powiatu Dyzieńskiego.

Dzienniki petersburskie podają teraz codziennie mnóstwo mianowań tak w armii jak i w opołączeniu, którego organizacja coraz bardziej postępuje; dzisiaj już przeszło 280 drużyn, każda po 1000 ludzi, stoi sformowanych pod bronią, a częścią nawet wcielone są do armii czynnej. Inw. Ruski z 22go Grudnia podaje nominacje naczelników i oficerów 6 świeżo sformowanych drużyn opołączenia gubernii Symbirskiej, a przeto gubernia ta wystawiła 11 drużyn, noszących numera od 261 do 272 i liczących przeszło 11,000 ludzi. Tenże sam dziennik podaje także mianowania w nowo sformowanych batalionach strzelców finlandzkich. Wiadomo jest, iż w Finlandyi są osady wojskowe strzeleckie, otóż w tych osadach uorganizowano świeże bataliony. Organizacja rezerw gwardyi pieszej już jest także zupełnie skończoną, przez co korpus gwardyjski pieszy w dwójnasób powiększonym został, gdyż rezerwa ta liczy 3 dywizye piesze; pułki w pierwszej dywizyi mają po 4 bataliony, w 2ej i 3ej po 3 bataliony; ogółem przeto rezerwy gwardyi pieszej liczą 40 batalionów. Formacja jazdy gwardyjskiej trwa jeszcze. Rezerwy te gwardyi tak konne jak piesze stoją, jak wiadomo, w Petersburgu i jego okolicy pod dowództwem generała Arbuzowa; korpus zaś gwardyjski pieszy rozłożony jest wzdłuż wybrzeży bałtyckich od Rewla aż do Kowna i Suwałk, a korpus jazdy gwardyi na Litwie i w Podlaskiem. Cała gwardya, jak oba korpusy czynne pieszy i konny, jak również rezerwy gwardyjskie zostają pod naczelnem dowództwem generała Rüdigera.

Francya.

Paryż, 2. Stycznia. — Monitor zamieszcza w trzech kolumnach opis recepcyi podczas nowego roku w Tuileriach. gdzie cesarzowi i cesarzowej w ich komnatach składała cesarska rodzina powinszowania. Po mszy w kaplicy przyjmował cesarz na sali honorowej różne ciała państwa, władze i t. d., które wyliza Monitor. Na składane powinszowania odpowiadał cesarz ze szczególniejszą uprzejmością.

Mowę cesarza powiedzianą do armii w dniu 29. Grudnia wydrukowano we wielkiej liczbie i porozdawano pomiędzy wszystkie gminy we Francyi.

— Cesarz mnóstwo krzyżów legii honorowej porozdzielał między wojskowych. Tak wielki krzyż otrzymali generałowie dywizyi Le Pays de Bourjoly, de Rostolan, Regnaud de Saint Jean Angely, dowódca gwardyi i Carrelet, wielkimi oficerami zamianował generałów dywizyi de Tartas, d'Allonville, dowódcę dywizyi kawalerii w Krymie i wojskowego intendenta Darrieau. Oprócz

tego zostało zamianowanych 14 wojskich komandorami, 18 oficerami i 191 kawalerami legii honorowej. Na kilku szpaltach znajdują się nazwiska wojskowych, którym udzielono medale wojskowe.

— Według sprawozdania dorocznego tutejszej kasy oszczędności złożono przeszło 1,200,009 fr. więcej aniżeli wybrano z tej kasy. W porównaniu z rokiem 1854 wpłynęło 800,000 fr. więcej, a o 3½ mil. mniej wypłacono.

— Z Cherbourga, Rochefortu i Brestu donoszą, że na warsztatach i po arsenalach pracują dzień i noc, a nawet w święta i niedziele, ażeby wszystkie zapasy i materyały dostarczyć na kampanię wiosenną. Szczególniej czynią przygotowania wielkie do przewiezienia licznych wojsk.

— Według Monitora przybył do Brestu gubernator Kajenny, kontradmirał Bonard, który w drodze zapadł na żółta febrę, ale w drodze wyzdrowiał. W jego miejsce popłynął kontradmirał Baudin na parowej korwecie »Gassendi« do Kajenny. Według sprawozdania tymczasowego gubernatora Gujanny, podpułkownika Masset stan zdrowia w tej kolonii karnej był zadowolający i po zniesieniu kwarantanny zarządzonej przez Bonarda żaden nie wydarzył się przypadek febrы.

— Pracują teraz nad naprawą starego zamku w St. Germain, którego używano dotychczas na więzienie wojskowe. W gmachu tym, w którym się urodzili Henryk II., Karól IX. i Ludwik XIV., mają zamiar umieścić płody sztuki, które teraz przepełniają luwr.

— Z Marsylii donoszą pod dn. 31. Grud.: wczoraj przybyło na dwóch okrętach wojennych 1100 ludzi z 39go pułku liniowego ze wschodu i natychmiast siedli na pociągi kolei żelaznej, udając się do Paryża. Na tych okrętach znajdowało się także 90 chorych i rannych wojskowych.

— W Tulonie wysiadły na ląd dwa oddziały z pułków liniowych 20. i 50. z Krymu.

— Prefekturę departamentu Loary, przeniesiono z Montbrison do St. Etienne.

— Wczoraj wydarzył się podczas recepcji w tuileryach przypadek, który niemałe uczynił wrażenie w świecie dyplomatycznym. Cesarz przemówił krótko do posła neapolitańskiego i wynurzył mu ubolewanie nad panującą oziębłością pomiędzy królem neapolitańskim a mocarstwami zachodnimi. »Głęboko żałuję, rzekł cesarz, że stosunki pomiędzy nami nie są tak przyjacielskie, jak dawniej.« Tutejsze dzienniki otrzymały rozkaz, ażeby o tej przemowie nie wspomniały.

(Kor. Cz.) Paryż, 28. Grudnia. — Wychodzę z jednego domu bankowego związanego z rządem, w którym usłyszałem następujące wyrazy: »My wierzymy w pokój, bo wiemy, że wojna jest niepodobna. Nie zapytałem się dla czego wojna jest niepodobna. Zapewne odpowiedziano mi: »dla tego, że nie ma pieniędzy.« Anglia pokazuje większą wzniosłość niż Francja w toczącej się wojnie i nie skarży się na brak pieniędzy. We Francji klasa średnia i finansowa domaga się prawie z natarczywością pokoju. Na czele takiego rodzaju wymagań stoi minister Fould i pan de Morny. Ci to panowie przylgnęli dawniej do projektu pruskiego i ukatwili ogłoszenie broszury: »Du remaniement de la carte de l'Europe« (o przeistoczeniu karty europejskiej). Ci to panowie ogłosili wczoraj broszurę: »Necessité d'un congrès pour pacifier l'Europe« (o potrzebie kongresu dla uspokojenia Europy). Pierwsza broszura została przyaresztowana, a druga sprzedaje się prawie darmo (po 10 centimów). P. de Morny rozdawał ją wczoraj meklerom. Ostatnia broszura pokazuje, że pokojowa partja francuska zniża swój ton, że błaga prawie Rosję o pokój i że występuje przeciw Anglii. Broszura sztydzi z wiecznego sojuszu z Anglią, i obiecuje Rosji sojusz z Francją, woła prawie: pocałujmy się i kochajmy i marzy o załatwieniu kwestji europejskiej drogą kongresu. W tym samym sensie napisał dziś w Constitutionnelu p. Granier de Cassagnac artykuł pod tytułem: *Les forces de la paix*. Tam prosi Rosję o pokój. Trzeba odtąd uważać Constitutionnela za organ partji rządowej pokojowej. Mires właściciel tego dziennika, nie może należeć do innej partji, ale Mires jest także właścicielem rządowego dziennika le Pays, a dziennik ten powstaje na broszurę *Necessité d'un congrès pour pacifier l'Europe* i wykazuje niepodobieństwo skutecznego zebrania kongresu. La Patrie, trzeci dziennik rządowy, robi więcej i daje zaprzeczenie Sielowi, który przypisał rzeczoną broszurę wysokiemu wpływowi. Sprzeczności organów rządowych robią szkodę cesarstwu. Polityka cesarstwa tworzy rodzaj trylogu: Cesarz jest konserwatystą i za sojuszem z Anglią: ks. Napoleon jest rewolucjonistą i za sojuszem z ludami, a p. Morny jest finansistą i za sojuszem z Rosją. Cesarstwo głasze wszystkie interesa i sympatyje. Czy to jest dowód jego zręczności czy słabości? trudno powiedzieć.

Cesarz zdaje się poddawać życzeniu partji rządowej pokojowej i chce szczerze pokoju. Dał on baronowi Seebach ostatnie tłumaczenie artykułów pokojowych: Rosja nie będzie potrzebować burzyć swych nadmorskich fortec; Mołdo-Wołoszczyzna będzie rządzona przez gospodarów obieranych z listy układanej przez Francją, Anglią, Austrią, Turcją i Rosją; Rosja kosztów wojennych nie zapłaci, ale wpuszczać będzie do siebie bez żadnych opłat niektóre towary francuskie i angielskie. Ostatni artykuł tłumaczeń ma zapewne na celu omamienie nas, które ważności pokoju nie widzą i które uważałyby jako hańbę pokój zrobiony na czterech gwarancyach. Samowładne tłumaczenie artykułów pokojowych, zrobione przez cesarza, miało obrazić lorda Cowley. Nicby w tém nie było dziwnego. Tłumaczenie to pokazywałoby nawet, że w razie zawarcia pokoju, przymierze francusko-rosyjskie byłoby loiczne. Cesarz może pragnąć pokoju, bo wystawiony jest na ciśnienie partji finansowej, bo chciałby kongresu w Paryżu, bo chciałby się ukoronować, bo wreszcie zmuszony byłby zezwolić na spalenie floty rosyjskiej w Kronstadzie, co nie wchodzi w interes Francji. Mówią, że Francja chce wyprawy na Besarabię, która nie mogłaby tylko wyprowadzić na pole działań Austrię, kiedy Anglia ma chcieć wyprawy na Kronstadt, Finlandyę i Kurlandję.

Jeżeli zrobi się pokój, będziemy mieli koronację w Kwietniu po połogu cesarzowej; jeżeli nie zrobi się pokój, cesarz zwoła izby, powie mowę manifestową, zaciągnie nową pożyczkę równą ostatniej, zbierze w Paryżu wielką radę wojenną złożoną z komisarzy francuskich, angielskich szwedzkich i austriackich. W razie dalszej wojny, generał Canrobert będzie mianowany marszałkiem i posłany do Szwecji. Cesarz tak aliszuje życzenia pokojowe i tak szczerze stara się o pokój, że w razie dalszej wojny, otrzyma niezawo-

dnie rozgrzeszenie nawet od partji finansowo-pokojowej. W razie wysłania wyprawy na morze Bałtyckie, zdaje się że Austriya do boju nie wystąpi.

We wczorajszym Constitutionnelu p. Cucheval Clarigny powstał z cierpkością na zakomunikowany artykuł dziennika francuskiego, w którym było powiedziane że Austriya stała się mediatorką pokoju i że propozycje przedstawiane Rosji nie miały charakteru ultimatum. P. Cucheval Clarigny wytłumaczył z pewną ironią, że Austriya, jako strona, nie może być mediatorką i że propozycje przedstawiane Rosji dlatego, że nie mogą być zmienione, równają się w gruncie ultimatum. Ze swej strony korespondent Independance Y zapewnia, że Francja jest jak najlepiej z Austrią i że to co zrobił w Szwecji generał Canrobert już było zrobione w Paryżu w miesiącu Października. Powyższe zapewnienie potwierdza co do litery moje podanie o Szwecji. Przystąpienie Danii do zachodu nie ulega żadnej wątpliwości.

Jeszcze parę tygodni cierpliwości, a wyjdziemy z pokojowej niepewności, która enerwuje i nuży. Król sardyński się zbroi. Czy to nie dowód, że uniósł z Paryża przekonanie o konieczności dalszej wojny? Dzisiejszy Monitor zawiera dekret podnoszący gwardyę do trzech dywizji, dwóch piechoty a jednej jazdy. Czy to także nie dowód wojenny? Giełda paryzka idąc za giełdą londyńską, zakazała negocjowania pożyczki rosyjskiej. Wicie że wojna obudza niezliczone nadzieje, ale nie wicie może, że obudza nawet nadzieję ks. Brunświckiego. Przewidując zmiany w Niemczech, ks. ten szuka protekcji w Tuileryach.....

Wczoraj zaczęły rozdawać żywność kuchnie ekonomiczne, założone przez rząd na kilku punktach miasta. Minister spraw wewnętrznych i prefekt policyi zrobili inaugurację tego ważnego aktu dobroczynności.

Kwestya wolności religijnej, która wytoczyła się na polu parlamentarnym toczy się teraz we Francji na polu naukowym. Rzecz idzie o mianowanie na katedrę prawa natury w kolegium francuzkiem p. Frank izraelity. Profesorowie kolegium bacząc na religię, zaproponowali na katedrę p. Rapetti katolika, a akademia ma chcieć zaproponować p. Franck. Univers jest za p. Rapetti, Débaty za p. Franck. Rząd, bacząc na swą politykę katolicką, zapewne się za p. Rapetti oświadczy i zostawi izraelitom samo pole dziennikarskie. Mówią, że p. Cohn izraelita główny redaktor dziennika le Pays używa wielkiego zaufania w Tuileryach.

Anglia.

Londyn, 1. Stycznia. — Times temi słowy opisuje rok ubiegły: smutny i odejmujący odwagę był pogląd na przyszłość, na początku roku 1855. Prowadziliśmy przez 9 miesięcy wojnę. Rozpoczęliśmy walkę pełni wspomnień sławy ostatniej wojny prowadzonej przez pięć lat z Francją. Zapomnieliśmy o całym szeregu błędów i klęsk doznanych, które ją poprzedziły. Wygraliśmy dwie walne bitwy, ale niezawdzięczaliśmy ich sztuce wodza. W pierwszej weszliśmy w zastawione nam sidła, w drugiej zaś odkryła się strona naszego wojska najniebezpieczniejsza, tak że nieprzyjaciel poczuł ochotę do uderzenia na nas. Z zachwianą wiarą w zdolności wodza, powstały jeszcze w nas inne wątpliwości. Jedne za drugimi nadchodziły wiadomości o niedbalstwie, nieładzie, niezdadności, przez które wojska nasze niszczały, zanim przeświadczone się o prawdziwym niebezpieczeństwie. Z każdym dniem bardziej wychodziła prawda na jaw, aż w końcu smutnego miesiąca Stycznia doszliśmy do przekonania, że Bałakława stała się cmentarzem, a Skutari domem zarazy. Naród zostawał w strasliwym wzburzeniu, a wśród tego zgromadził się parlament. Zapowiedziano komisję śledczą, i zaledwo ją zapowiedziano, już lord John Russel prysnął przed zagrażającym niebezpieczeństwem i wystawił swoich kolegów na igrzysko losu. Parlament przyjął wniosek, a skutkiem tego rozwiązało się ministerstwo koalicyi, w dwa lata po utworzeniu jego. Kiedy teraz po nabraniu wiadomości poszczególnych zastanawiamy się nad żywiołami, jakie to ministerstwo składały, pojąć niemożemy, jak mogło się tak długo utrzymać. Gdy przodkowanie w izbie gminnej dzierzył mąż stanu, którego z jego kolegami tylko bardzo luźne wiązały węzły i gdy tak silne stronnictwo pokojowe brało udział w prowadzeniu wojny, można było przewidzieć, że wnet zwalonem zostanie owo ministerstwo. Niepotrzebujemy wracać do nadaremnych usiłowań w celu utworzenia rządu lorda Derby i lorda Johna Russela równie rzeczą jest zbytęzną zastanawiać się nad zadaniem, które rozwiązał lord Palmerston przy rozdawaniu urzędów stanu, dosyć na tém że naród widziony przecuciem, wybrał meża jedynie zdolnego do rozwiązania tak wielkiej kwestji. Na początku Marca umarł cesarz Mikołaj po otrzymanej wiadomości o nieudaniu się napaści na Eupatoryę i siódma część świata otrzymała nowego pana. Trzydzieści lat szczęścia przez rok jeden nieszczęśliwy wniwecz zostało obróconych, a najpotężniejszy i najszcześniejszy monarcha swego wieku umarł z rozboletem sercem. Pierwsze wrażenie sprawione tym wypadkiem obudziło nadzieję pokoju, drugie zaś wrażenie upowszechniło przekonanie, że pokój jest bardzo dalekim. Dokonaliśmy wiele, ale nie tyle, ile zdawało się być w naszej mocy. Wojna jeszcze nam nieodkryła wodza, którego spodziewaliśmy się znaleźć, jakiegośmy znaleźli podczas ostatniej wojny, w chwili największego niebezpieczeństwa. We wszystkich umysłach wzrosło zaufanie do naszego systematu wojskowego, a lud angielski dopoty się nieuspokoil pod tym względem, dopóki żołnierz angielski niebędzie w równiej czci i poszanowaniu, jak inni słudzy państwa. Towarzystwo reformy administracyjnej chciało stanąć na czele ruchu w tym kierunku, ale częścią w skutek obawy narodu, aby przez podobne agitacje nie utrudniać wielkiego zadania rządowi, częścią w skutek braku taktu niektórych członków tego towarzystwa w izbie niższej wkrótce podupadło. Rok ubiegły był pamiętnym odwiedzeniem Anglii przez cesarza Francuzów i króla sardyńskiego w Londynie, tudzież odwiedzeniem Paryża przez królową Wiktoryę. W tych wypadkach dopatrujemy najlepszą rekojmnię zbycia się dawnych antypatii i postanowienia Anglii i Francji żyć z sobą w zgodzie, jak na sąsiadów przystoi, a przez wspólne działanie popierać sprawę słuszności i oświecenia, gdzie jej zagrożono. Kiedy spoglądamy na rok nbiegły, w którym naród został obciążony długiem wynoszącym 16,000,000 funt. szterlin., a wojska jego odparte w dwóch krwawych spotkaniach, niemożemy wynurzać radości; byłibyśmy atoli niewdzięcznymi, gdybyśmy niechcieli przyznać, że złe zostało o wiele przeważonem pomyślnymi wypadkami. Jakiegokolwiek nas straty i rozczarowania spotykały, jakiegokolwiek niepowodzenia broń naszą dotknęły, wszystkie te klęski nieczem są w porównaniu ze strasliwymi cierpieniami, które naszego zacię-

tego i dumnego nieprzyjaciela nawiedziły. Gdy nasz handel niedoznał najmniejszej zmiany, jego całkiem został zniszczony. Jeżeli na naszym targu pieniężnym pewien ścisk panuje, to Rosya zagnaloną została zaprzestać płacenia gotowizną, a jeżeli dług nasz powiększył się o 16,000,000 funt. szt., Rosya poczytałaby się za najszcześliwszą, gdyby połowę tej sumy mogła pożyczyć pod najuczciwsiemi warunkami. Jeżeliśmy kilka tysięcy ludzi utracili, to Ropod najuczciwsiemi warunkami. Jeżeli nasze zaciągi nie tak spieszenie postępują, to źródło z którego Rosya czerpie swoich rekrutów, wyczerpało się do dna. Przestrasch i zwątpienie panuje u nich, obecność jest smutna, a przyszłość straszliwa, wszystkie usiłowania fanatyzmu i tradycyjna uległość, a przyszłość straszliwa, wszystkie usiłowania fanatyzmu i tradycyjna uległość, a przyszłość straszliwa, wszystkie usiłowania fanatyzmu i tradycyjna uległość.

— Portugalski minister skarbu pan Fontes de Mello opuścił wczoraj Londyn, aby wrócić do Lizbony. Poseł austriacki powrócił wczoraj do Londynu z Broadlandu, dokąd się był udał, aby odwiedzić lorda Palmerstona.

— W Liwerpoolu robią olbrzymie działo długie 15 stóp, kalibru 13 calowego, z którego kula ważąca 300 funt., na 5 mil angielskich sadzić będzie.

Kronika miejscowa.

Poznań, 8. Stycznia. — W dniu 5. b. m. wieczorem przybył między godz. 5tą a 6tą nieznajomy człowiek na wiatrak pod Szelągim i prosił o robotę. Gdy mu powiedziano, że jej dać nie mogą, wracał po lodzie przez rzekę i na drugiej stronie przy brzegu zataił się. Wołania jego o pomoc słyszano i u wiatraku i w gospodarstwie włościańskim Dzidka, który z młynarzem i jeszcze 8 innymi ludźmi pospieszili na pomoc nieszczęśliwemu. Trudno atoli było dostać się do topiącego się, już z powodu nocy ciemnej, już dla niebezpieczeństwa dostania się do niego po lodzie. Nieszczęśliwy więc nieznajomy utonął wśród rozpaczającego swego wołania, narzekań i jęku, które słyszano przez przeszło godzinę.

— Domyślano się przed niedawnym czasem, że zaraz na bydło przyniosł z Kr. Polskiego mniszark do Strzałkowa, tymczasem okazuje się że niepostrawne wołarni, w której naprzód zaczęły woły wypadać. Inaczej sobie więc i prawdopodobnie tłumaczy przeniesienie tej zarazy. Przemysłnicy nadgraniczni zwykli byli przechodzić łąkę na której pasły się woły dominalne, a że przemysłnicy pochodzili ze wsi, w których panowała zaraza na bydło, przeto z nich przeszła zaraza na pastwisko, a z tego udzieliła się wołom, które na nie zapędzano.

Ze Śremu. — Rok 1865, rozpoczynając swe panowanie zaraz w d. 1go Stycznia, rzęsił nas deszczem, zdawało się więc, gdy dnia 31go Grudnia znów deszcz padać zaczął, iż rok stary, który przez ciąg życia swego trapił nas nieurodzajem, cholera, wypadkiem owiec, a w końcu chorobą pomiędzy rogacizną, chce przynajmniej dobre zostawić imię i przypomnieć swemu następcy, iż potomność częstokroć z ostatnich chwil zmarłego, zapomniawszy odległej przeszłości o całym sądzi żywocie. Rok nowy niepojął tej nauki, zaczął swe panowanie mrozem, poodziewał drogi lodem, nietylko okazał się przykrym dla ludzi, lecz i dla koni; niewystąpił wprawdzie tak silnie jak rok stary, przyjął przecież program jego panowania i zdaje się chcieć w nim wytrwać. Jeżeli ten system tj. mrozy bez śniegu długo potrwać, zasiewy zimowe, które dotychczas najlepsze obudzały nadzieje, zgnędną, a ich plony nieprzejdą plonów ubiegłego roku. Nędza wogóle skutkiem kilkoletniego powszechnego nieurodzaju, zdaje się chcieć zostać ciągłą, a miasteczka nasze przepełnione ubóstwem, niemają dosyć zasobów, ażeby tę nędzę przynajmniej złagodzić. Zdawało się, że miastu naszemu przyjdzie w pomoc budowa drogi żwirowej, z Śremu do kolei żelaznej poznańsko-wrocławskiej. Żwirówkę tę, z funduszów powiatowych rozpoczęto z wiosną i plan do tejże ukończono już przeszło 1½ mili, w ciągu zimy miano na całą tę przestrzeń nawieść kamieni i kilkaset pretów planu przechodzącego wzgórze i doliny pod samem miastem ukończyć, aby ubogim dać sposobność zarobku, a ztąd łatwego wyżywienia. Mrozy ciągle przerwały to wszystko, niepodobniestwem bowiem jest poruszać zmarznąłą ziemię i wydobywać kamienie, znikł przez to zarobek i nędza ustaliła się na czas nieograniczony. Zamożniejsi mieszkańcy miasta naszego, przychodzą o ile zasoby ich pozwalają, biedniejszym w pomoc, na cały zaś powiat, na zjeździe powiatowym zwołanym na d. 10. b. m., mają być obmyślane skuteczniejsze środki. Spodziewamy się, iż zjazd ten będzie w komplecie, gdyż mieszkańców powiatu śremskiego, od lat wielu niemożna obwiniać o oziębłość w sprawie ogółu, są tego dowodem urządy jakkolwiek na słabych funduszach instytucje, godne naśladowania i w innych okolicach, jak np.: kasa pożyczek, kasa oszczędności, szpital dla chorych itp.

Wpadłszy na ten temat ubolewań przypomniałem, że życie ludzkie ma i stronę wesołą, że w Śremie w innych latach i o tej niezapomniano i odbywały się bale, koncerty, widowiska teatralne amatorskie itp. Czy w roku bieżącym będzie coś podobnego niewiadomo dotychczas, lecz zdaje się, że tak będzie, gdyż i przy zabawie można grosz dla uboższego odłożyć. W dniu 14. b. m. odbędzie się powtórny wybór deputowanego do 2ej izby w miejsce p. Rogiera Raczyńskiego, spodziewam się więc należy, że wyborcy trzech połączonych powiatów licząc się zbiórą, że i przy tej sposobności ubóstwo nasze niejedną grosz zarobi, jeżeli nie na wesołe przepędzenie czasu zapustowego, przynajmniej na chwilowe zaspokojenie głodu.

WSPOMNIENIA O CHOPENIE.

(Dalszy ciąg.)

O! wiedziałem dobrze, że nieżyjecie. Gdy przyszedł do siebie, a przypatrzył się naszym zbiedzonym, postaciom i zniszczonej odzieży, aż się rozchorował na samą myśl niebezpieczeństw, które nam przed chwilą groziły.

Lecz wyznał że oczekując nas, miał widzenie, niby we śnie całej naszej podróży, że nie będąc w stanie, odróżnić tego marzenia od rzeczywistości wpadł w pewien stan odurzenia i grając na fortepianie mniemał, że sam nie żyje. Zdawało mu się iż tonął w jakimś jeziorze, że czuł zimne i ciężkie krople wody spadające mu w takt na piersi, a gdy zwróciła jego uwagę na szelest tych kropli spadających rzeczywiście w takt na dach, utrzymywał uparcie że ich niesłyszał wcale. Nawet się rozgniewał, gdy użyła wyrazu harmonia naśladownicza. Z całych sił swoich powstawał i miał słusność, na niedorzeczność tych naśladowań ucho tylko zabawić mogących. Jeniusz Chopena był pełen tajemnic harmonii przyrody wyrażających się przez szczytne, różnej wartości tony, w jego muzykalnej myśli, a nie przez powtarzanie niewolnicze zewnętrznych dźwięków. Preludium które ułożył owego wieczora, w istocie pełne jest kropel deszczu odbijających się o dachówkę klasztoru. Lecz w jego imaginacji i śpiewie krople te przemieniły się w łzy spadające z nieba na serce.

Jeszcze się nie pojawił jeniusz, tak pełny tkliwych uczuć, a zarazem tak głęboki, jakim jest jeniusz Chopena. Pod jego ręką fortepian, przemawia językiem nieskończoności. W krótkim częstokroć kawałku, zaledwie z dziesięciu złożonym linii, a dostępnym dla dziecka uczyć się grać poczynającego, umiał on wyrazić, już to poemat niesłychanej wzniosłości, już dramat zadziwiającej potęgi. Chopen, nigdy niepotrzebował owych nadzwyczajnych środków materyalnych, do wydania na jaw wszystkich zasobów swojego jeniuszu. Nie, on bez saxophonów i ophikleidów, duszę trwogą przeraża, jak bez organów i miękiego głosu, obudza w niej wiarę i zapał. Niepoznano się na nim i dotąd jeszcze ogół niedolnym jest go ocenić. Wielkiego potrzeba postępu w guście i pojmowaniu sztuki, ażeby dzieła Chopena stały się popularnemi. Nadejście atoli chwila, w której te dzieła bez najmniejszej zmiany w fortepianowej partyturze, na orkiestrze rozłożone zostaną. Wówczas świat cały pozna że ten jeniusz rozległością, wszechstronnością i uczonością równający się największym mistrzom, którzy mu za wzór służyli, zachował jednak wytworniejsze, silniejsze, a więcej dramatyczniejsze piętno własnej indywidualności niż Sebastian Bach, Beethoven i Weber. Chopen łączy w swę osobie zalety tych trzech mistrzów, nieprzestając, bę sobą samym, to jest więcej giętkim w guście, poważniejszym w szczytnych pomysłach i bardziej rozdzierającym w boleści. Mozart tylko odnosi wyższość nad nim, ponieważ Mozart nie będąc dotknięty chorobą, używał spokojności umysłowej i życie jego duchowe całą świeciła pełnością.

Czuł Chopen swoją potęgę i swą słabość. Słabość ta wynikała ze zbytku potęgi której nie mógł uporządkować. Nie podobna mu było jak Mozartowi, zresztą sam tylko Mozart to potrafił, utworzyć arcydzieła z tonów prostych. W kompozycji Chopena, spotykamy mnóstwo cieni i nieprzewidywanych rzeczy. Niekiedy, rzadko wprawdzie, jest dziwną, tajemniczą i naciągana. Chociaż nienawidził tego czego rozumieć nie można, zbyteczne wzruszenie, częstokroć pomimo wiedzy, unosiło go w krainy, jemu tylko znajome. Obawiam się czym nie była złym sędzią dla niego, (miał albowiem zwyczaj zasiagać mej rady, jak Molier swojej kucharki) gdyż poznawszy go do gruntu, zjednoczyłam się prawie zupełnie z całą jego organizacją. Przez osiem lat, wnioskując coraz głębiej każdego dnia w tajniki tych natchnień, lub muzykalnych rozmyślań, gra jego objawiła mi już to polot, już trudności i zwycięstwo myśli nim władającej. Rozumiałam go tedy tak jak on sam siebie rozumiał, więcej mu obcy sędzia byłby go nakłonił do stania się zrozumialszym dla wszystkich. — Miewał on niekiedy w młodości wesołe i hoże natchnienia. Dowodem tego są śpiewki polskie i inne piosenki (Romances) niewydane jeszcze dotąd, odznaczają się ujmującą prostotą i zniewalającą słodyczą. W niektórych późniejszych swoich kompozycjach poumieszczał także gdzieś niegdzie bijące źródła kryształów w których się czyste słońca promienie odzwierciedlały; lecz jakże są rzadkie i krótkie te spokojne zachwycenia duszy w zadumaniu pogrążonej. Dźwięki skowronka, lekkim wzbijającego się skrzydłem, w przezroczyste niebios błękity, lub pieszczone mknienie łabędzia po milejącem wód zwierciadle, są u niego podobne do przelotnych połysków piękna wśród spokoju i pogody. Dłużej i silniej go smutkiem otaczały przykry żaloszny zgłodniałego orła, czepiającego się po skałach Majorki, świst przerażający wiatru, i ta neruchoma ponurość drzew cisowych śniegiem obciążonych niż rozweselały wonne pomarańcze kwiecie, gibkie latorośle winne obłożone gronami lub maurytańska piosenka, pracującego w polu rolnika. W każdej okoliczności takim się zawsze charakter Chopena przedstawia. Jeżeli chwilowo okazał się być czułym na dowody przyjaźni i uśmiech łaskawych losów, za to przez całe dnie i tygodnie, przechowywał urazę, z powodu jakiegoś niezgrabności obojętnego mu człowieka, lub drobniawych niesnasków powszedniego życia. Co dziwniejsza! prawdziwa boleść nie tyle go nękała ile błacha i nie znacząca. Zdawało się iż nieposiadał dosyć mocy, aby się zrozumieć, a następnie czuć. Głębokość tedy jego wzruszeń, wcale niebyła w stosunku z ich przyczynami. Co się tyczy opłakanego stanu jego zdrowia, takowy w tém, co rzeczywiście tworzyło niebezpieczeństwo, heroicznie przyjmował, a trapił się nikczemnie nie znaczącymi słabościami. — Jest to historia i przeznaczenie wszystkich istot u których system nerwowy rozwinął się do zbytku. (D. c. n.)

Rozmaite wiadomości.

— W Solingen kilku robotników pijanych rozpoczęło ze sobą bójkę, jeden z nich w obronie własnej skaleczył nożem drugiego. Policja zamknęła ich obu razem, a kiedy nazajutrz wołano ich do protokołu, znaleziono obu nieżywych. Spór zaczęty skończyli w więzieniu: schwyciwszy się za gardła udusili się nawzajem.

Przybyli do Poznania 8. Stycznia.

BAZAR: Jackowski z Wrocławia, Wilczyński z Szurkowa, Lipski z Ludom.
HOTEL RZYMSKI BUSCHA: Schneider i Seelig z Berlina, Tomicki z Wysokiej, prob. Majonewski z Komornik.
HOTEL DREZDEŃSKI MYLIUSA: ks. Sułkowska z Rydzyny, hr. Kwilecki z Polski, Sängner z Grabowa. Speigert z Möchel, Heise z Berlina.
HOTEL DU NORD: Mierzyński z Bytnia, Mierzyński z Karska, Andrzejewski z Kowalewa, Trąpczyński z Morownicy, Morawski z Kościana, Gąsiorowski z Li-

pnicy, Skarzyński z Sokolnik, Mathauschek z Wioski, Glass z Grodziska, Kardo-
liński z Pleszewa.
POD CZARNYM ORŁEM: Luther z Łopuchowa, Swinarski z Gołaszyna, Ziolo-
nacki z Chwalibogowa, Żeromska z Grodziszka.
HOTEL PARYZKI: Fiedler z Czarnkowa, Osiecki z Osieczny, Bandelow z Latalic,
Iffland z Łubowa, Rogaliński z Ostrobrudek, Rogaliński z Cerekwicy, Radziwiński
z Paryża.
POD BIAŁYM ORŁEM: Gläser z Pobiedzisk, Busse z Głowinka, Schöning
z Buku.
POD KORONĄ: Salomoński z Lwówka, Szamotulski z Pniew, Joseph z Wronki.
HOTEL SASKI: Grzymała z Szelejewek.

Teatr miejski w Poznaniu.

W środę. **Biała Dama**, komiczna opera
w 3. aktach. Muzyka Boildieu.

Naboż. żałobne za d. s. p. Adama Mickiewicza odpra-
wi się w Pleszewie d. 14. Stycznia r. b. o g. 10 zrana.

PUBLICZNE WYWOŁANIE.

Królewski Sąd powiatowy. Wydział I.
dla spraw cywilnych.
Poznań, dnia 23. Listopada 1855.

W księdze hipotecznej nieruchomości na przed-
mieściu Sgo Wojciecha pod Nr. 134. w Pozna-
niu położonej, zapisana jest w dziale III. Nr. 8. sum-
ma 894 Tal., t. j. 864 Tal. wraz z prowizją po 5 %
od dnia 13. Maja 1850. i z prawem na żądanie
zwrotu kosztów, dalej 5 % prowizji od 1864 Tal.
od dnia 26. Kwietnia 1850. do 13. Maja 1850. i 30
Tal. kosztów, również z kosztami zapiętkowania
dla Jakóba Adolpha kupca, na mocy wyroku
z dnia 8. Lutego 1851.

Dokument na to wyexpedyowany z dnia 27. Sier-
pnia 1851. zginął, przeto na wniosek posiadzicieli
zastawionej nieruchomości kupca i spedytora Falk
Fabian i żony tegoż Berty z domu Peyser,
wszyscy ci, którzy do wspomnianego dokumentu
jako właściciele, cessionariusze, dzierżyciele za-
stawu lub inni posiadziciele pretensje mieć twierdzą,
niniejszem publicznie na termin
dnia 15. Kwietnia 1856. przed południem o go-
dzinie 11.

przed Wnym Neumann, Radcą Sądu powiatowy-
m w lokalu sądowym odbyć się mającym, za-
pozywają się pod tym zagrożeniem, że w razie nie-
stawięcia się ich z pretensjami swemi do rzeczono-
go dokumentu wyłączeni zostaną, poczem amortyzacja
dokumentu nastąpi.

Aukcja mebli.

W środę dnia 9. Stycznia r. b. przed południem
od godziny 9. sprzedawac będę w lokalu aukcyjnym
pod Nr. 12. Wodnej ulicy przez pub-
liczną licytację najwięcej dajacemu za gotówkę:
**rozmaite bardzo dobrze utrzy-
mane meble z drzewa wisiow-
wego, mahoniowego i brzo-
wego,** jako to:

kanapy, stoły, krzesła, szafy, zwiercia-
dła, biorka, stoliki do pisania, bufet,
łóżka i t. d., a

**o godzinie 12., różne bardzo
piękne obrazy olejne z kosztow-
nymi ramami.**

Lipschitz, Król. Komissarz aukcyjny.

Majętność w Poznańskim, obejmująca 3000 mórg
roli po największej części pszennej, jest z powodu
stosunków rodzinnych natychmiast do wydzierza-
wienia i do objęcia. Bliższą wiadomość powziąć
można na frankowane zapytania pod adresem H. K.
poste restante Krobka.

Sprzedaz baranów z Dominium **Tu-
rowo** pod Pniewami, rozpoczyna
się od dzisiaj. Obfitość wełny u owiec
jest tego rodzaju, iż jej żadne inne stado nie prze-
wyższa, a cienkość doszła do tego samego stopnia.
Jeżeli nie znajduję się w domu, więc jest upowa-
żniony do sprzedaży baranów mój owczarz Resch-
ke. Ceny są tanie lecz stałe. Zapłata za kupione
owce, może nastąpić zaraz, lub też w czasie weł-
nianego jarmarku Poznańskiego.

Turowo pod Pniewami, dnia 4, Stycznia 1856.

Livius.

Młodzieniec, znający język niemiecki i polski,
chcący zawód kupiecki rozpocząć w handlu win
i korzeni w pomniejszszym mieście, zechce się zgłosić
do księgarni Żupańskiego.

**W Gryżynie pod Kościanem
jest 500 kop pięknej trzciny na
sprzedaż.**

NOWA FABRYKA CHINSKIEGO INKAUSTU ALIZARYN Wilhelma Scheemanna i Spółki w Poznaniu,

przy ulicy Fryderykowskiej Nr. 28.

Przez wieloletni pobyt w Rosyi i Turcyi udało nam się, jako chemikom, po wielu usiłowa-
niach, wyrobić prawdziwy, tamże używany, inkaust Alizaryn, który z pióra ślicznym zielonym
kolorem (nie zaś modrym) płynie, a potem wkrótce w prawdziwy czarny (nie zaś brunatny) kolor
się zamienia; takowy okazuje się również na najdalszy czas trwałym, a to w kolorze wysoko czar-
nym; również nie podpada żadnej naganie w użyciu do piór stalowych i do kopiowania przetłocz-
nego. Prócz tego fabrykują się i polecają poniżej wymienione gatunki inkaustu, nadzwyczajnie
pięknego koloru, robione podług metody chemicznej dotąd jeszcze w Niemczech nieznaną.

Ceny inkaustów:

Zielony chinski inkaust Alizaryn w sądeczkach kwarta po 10 Sgr.

» » » » » we flaszkach po 8 i 4 Sgr.

Prawdziwy chinski inkaust tuszowy w sądeczkach kwarta po 6 Sgr.

» » » » » we flaszkach po 5 Sgr.

Inkausty czerwone, złote, srebrne, zielone, niebieskie i błękitne sprzedają się w zażądanych
ilościach po jak najniższych cenach. Próbkę udzielają się bezpłatnie.

Wilhelm Scheemann i Spółka, z Londynu.

Dra. Kocha
(Król. Pr. fizyka powiat. w Heiligenbeil)

KARMELKI Z ZIOŁ

fabrykowane z najdoskonalszych so-
ków roślinnych i ziołowych z czę-
ścią najczystszej essencji cukro-
wej, zostały i w tutajszej okolicy
jako doskonałe uznane, i są w pu-
delkach oryginalnych po 5 i 10 Sgr.

zawsze prawdziwe w zapasie w **Poznaniu**

u Ludwika Jana Meyer przy ulicy No-
wej, jako też w **Bydgoszczy**: C. F. Belei-
tes; w **Chodzieży**: Kassier miejski Breite;
w **Czarnkowie**: E. Wolff; w **Gnie-
źnie**: J. B. Lange; w **Grodzisku**: Ru-
dolf Mützel; w **Kempnie**: Gottsch. Frän-
kel; w **Kościanie**: B. Landsberg; w
Krotoszynie: A. E. Stock; w **Lesznie**:
Maurycy Molljun; w **Łobżenicy**: L. P.
Elkisch; w **Międzychodzie**: J. M.
Strich; w **Międzyrzeczu**: A. F. Gross
& Comp.; w **Nakle**: L. A. Kallmann; w
Ostrowie: Cohn & Comp.; w **Pile**: J.
Eichstaedt; w **Pleszewie**: Jan Nebeski;
w **Pniewach**: Abr. Lewin; w **Rawi-
czu**: J. P. Ollendorf; w **Skwierzynie**:
n./w.: Maur. Müller; w **Smolgu**: Wolf
Cohn; w **Szamotułach**: W. Krüger;
w **Szulinie**: C. L. Albrecht; w **Trzciań-
cu**: C. Leffmann; w **Trzemesznie**:
Wolff Lachmann; w **Wągrowcu**: J. E.
Ziemer; w **Wieluniu**: Heiman Brode;
w **Wolsztynie**: D. Friedlaender; w
Wschowie: C. W. Wernera następcy.

Używane fortepiany.

Kilka zamienionych i od wypożyczenia
odebranych fortepianów, są tania do sprze-
dania.

Magazyn: przy ulicy Szerokiej Nr. 21.

Skład mój towarów lokiowych i drobiazgowych
opatrzyłam w piękny dobór artykułów do niego na-
leżących, tak że śmiało polecić go mogę łaskawym
względem Wysokiej Szlachcie i Prześwietniej Pu-
bliczności.

Ceny obliczyłam jak może być najniżej, i mam
nadzieję, że pod tym względem zupełnie zadowol-
nię zaszczycających mnie względami swemi.

T. Rejewska w Bazarze.

Na wiatraku hollenderskim pod **Górczy-
nem** przy Poznaniu, i w kramie przy Wro-
nieckiej ulicy pod Nr. 19. w Poznaniu, jest
rzanne osucie do sprzedania.

Para dzielnych sześciolletnich koni wraz z szorami,
jako też wóz i powóz są do przedania lub też do
wynajęcia przy placu Wilhelmowskim Nr. 16. Bliż-
sza wiadomość tamże u wicegospodarza.

Tylko jedyna reprezentacja.

Dziś w środę dnia 9. Stycznia 1856.

na wielkiej sali Bazarowej

wielka reprezentacja czarnoksiejska

wykonana przez

H. Lindmüller i jego żonę,

przy pomocy kapeli Król. 10. pułku piechoty i oso-
bistej dyrekcyi kapelmistrza pana Heinsdorff.

Wniście przy kassie 15 Sgr., dzieci niżej lat 10.
płacą połowę. Biletów po 10 Sgr. dostać można
w handlu muzykaliów pp. Bote & Bock, w cu-
kierni p. Prevostego w Bazarze i w handlu pana
Griesingiera w Bazarze.

Kassa otwarta o godzinie 6., zaczyna się o 7.

Lindmüller, artysta magiczno-fizyczny.

Bliższe szczegóły podane są w alizach.

Trzy rozmaite sztuki będą Prześwietniej Publi-
czności tak objaśnione, iż je każdy naśladować może.

Salę ogrzewano przez dwa dni poprzednie.

Kurs giełdy berlińskiej.

Dnia 4. Stycznia 1856	Sto- pa - Ct	Na pr. kurant	
		papie- rami.	gotowi- zna.
Pożyczka rządowa dobrowola	4½	—	100½
dito z roku 1850.	4½	101	—
dito z roku 1852.	4½	101	—
dito z roku 1853.	4	97½	—
dito z roku 1854.	4½	—	101
Oblig. długu skarbowego	3½	—	85½
dito premii handlu morskogo	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej	3½	—	85½
dito miasta Berlina	4½	—	101½
dito dito	3½	—	84½
Listy zastawne Marchii Elekt i Nowej	3½	—	97½
dito Prus Wschodnich	3½	91	—
dito Pomorskie	4	97½	—
dito W. X. Poznańskiego	3	—	100½
dito W. X. Pozn. (nowe)	3½	91½	—
dito Śląskie	3½	91½	—
dito Prus zachodnich	3½	—	87½
Bilety rentowe Poznańskie	4	93½	—
Louisdory	—	—	109½
Akcyje kolei żelazn. Starogr Poznańsk.	4	—	92

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru
w Poznaniu.

Dzień	Stan termometru		Stan barometru.	Wiatr.
	najniższy	najwyż.		
31. Grud.	— 4,0°	— 1,2°	28" 2 0"	Pół. wsch.
1. Stycz.	— 4,0°	— 0,7°	28" 2 5"	Zachodni
2. "	— 1,8°	— 0,0°	27" 11 0"	Pół. wsch.
3. "	— 7,0°	— 4,0°	27" 11 5"	Pół. wsch.
4. "	— 5,2°	— 5 0°	28" 0 0"	Pół. wsch.
5. "	— 9,3°	— 7 7°	27" 9 4"	Pół. wsch.
6. "	— 5,0°	— 0,5°	27" 6 6"	Pół. zachod.